

22110127

HEBREW A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
HÉBREU A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
HEBREO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Wednesday 11 May 2011 (morning)
Mercredi 11 mai 2011 (matin)
Miércoles 11 de mayo de 2011 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

נתחו אחד מן הטקסטים הבאים :

1.

פרק 1: ויולטה

א.

אמא של אלעד אף פעם לא אהבה שמן זית. היא אמרה שיש לו ריח מוזר וטעם אגרסיבי מדי. כשאלעד היה ילד אף אחד לא השתמש בשמן זית. אנשים שמו שמן רגיל בסלט. אחר-כך כששמן הזית התחיל לחלחל אל תוך הבתים, אמא שלו עיקמה את אפה ואבא שלו אמר שהשמן הזה מזכיר לו שמן מכוונות. יש לו ריח של שמן מכוונות וטעם של שמן מכוונות, אז זה כנראה שמן מכוונות, הוא אמר. בעצם אבא של אלעד אהב עצי זית. היתה לו מין רומנטיקה תני"כית כזאת. הוא היה נעמד בבקעה מלאה עצי זית ואומר שככה בדיוק זה נראה כשבני ישראל הגיעו הנה בפעם הראשונה - הם היו נוודים כחושים, והם נעמדו מול חורשות הזיתים האלה ולא ידעו את נפשם. אמא של אלעד העדיפה דווקא להיזכר ביער הפולני, בנהרות האדירים, בעשב הדשן, באווזי הבר. עצי זית לא עשו לה כלום. הכל כאן נראה לה די כחוש ומאובק. זיתים הם דווקא אכלו, אבל רק את הזיתים האלה עם הטעם האנמי מקופסאות השימורים. כשאלעד הביא פעם כמה זיתים סוריים עם מרירות מעקצצת שהמחנכת קנתה להם במרוכז בטיול של הקבוצה לשוק הערבי בעכו, אמא שלו עיוותה את פניה ואמרה שזה מר לה מדי. קלקלו את הזיתים, היא אמרה.

אלעד נזכר בזה עכשיו כשחורשות הזיתים המתמעטות של הגליל התחתון חלפו מול עיניו בכביש העולה מאלונים. כמה לא מפתיע שהוא הצליח לסגל לו את כל הטעמים שהיו זרים להורים שלו. הוא מכור לשמן זית ושם אותו בכל דבר. במקרר שלו עומדת תמיד צנצנת עגלגלה גדושה להתפקע בזיתים סוריים מרים. גם המראה של חורשות הזיתים הצומחות מתוך הארץ הזאת כאילו הן צומחות אל תוכה פנימה - שותקות, רכות, קפוצות גזעים, כאילו מובנות מאליהן, כאילו הכרחיות - כמו ליטף את אבריו הפנימיים, כיסה בו משהו מתחבט וממרה בעלווה כהה, קשה ומענגת.

כמו צרי עברו משבי אחר הצהרים הצנועים על חורשות הזיתים, על מכתמי החורש, האלות המאובקות על קווי הרכס המתגבהים, האלונים החפויים בקצווי הקיץ המלוהטים, קצווי הקיץ המונחים פרומים בצדי הדרך כמו חוטי חשמל שנקרעו באיזה מקום ואף אחד לא בא לתקן, אין כסף ואין עניין לציבור, והכל מוטל עזוב, שכוח, מפוחם. הקיץ כאן לתמיד וקשה אפילו לדמיין התקררות וגשם. הקיץ כאן לתמיד, מוטל צרוב וניחר על שמורות הטבע המתמעטות, מצית בהן שריפה אחר שריפה.

ב.

אלעד גר באחד מאותם אזורים המתקראים ריאות ירוקות. הריאות הירוקות הן כמו חמצן והחמצן אוזל, אומרים הירוקים. הדבר הירוק היחיד שיישאר כאן בקצב הזה זה אנתנו, הפעילים הירוקים, אמרה לו פעם נטע.

לא ידעתי שלירוקים יש הומור שחור, השיב אלעד.

מה חשבת שיהיה להם, הומור ירוק? גיחכה נטע.

30 הם עמדו אז ליד גדר האבנים המפרידה בין החלקות שסביב בתיהם. מן הצד שלו רכן על הגדר עץ חרוב ומהצד שלה תאנה. נטע הניחה את ידה על הגדר והחליקה מבלי משים על האבן. אלעד הביט באצבעותיה החזקות, בכף ידה הקשה העוברת ברכות על האבן כמו מכיירת אותה. האבן התענגה על מגע ידה של נטע. מזמן לא נגעו בה ככה.

35 אלעד הביט בחורשות הזיתים החולפות מבעד לחלון המכונית, וחשב בחיבה על ידה של נטע ועל גדר האבן. הגדר היא שריד מן הכפר הערבי שעמד שם לפני מלחמת השחרור. אחרי המלחמה פוצצו באופן שיטתי את בתי הכפר, אולי כדי שלא יהיה לתושבים לאן לחזור. על ההריסות כיסתה במהירות וביעילות צמחיית החורש הטבעי של הרי ירושלים, נתמכת ביעור אלים ונחוש של הקרן הקיימת. אחר-כך הפכו את כל האזור לשמורת טבע. בתוך שמורת הטבע הוקם היישוב. הברקה נדל"נית מתוחכמת וערמומית הכריזה על היישוב כ"יישוב אקולוגי". בפועל פשוט הרסו קטע מהשמורה. עכשיו הם רוצים להרוס עוד קטעים ממנה ונטע נלחמת בהם. נלחמת ומפסידה, מפסידה ונלחמת. היא נשענה על גדר האבנים ונאנחה.

40 היא בדיוק חזרה אז מעוד ישיבה שוחקת עם מהנדסים, עורכי-דין ועסקנים במועצה האזורית.

מתוך: חגי דגן, הארץ שטה (2007)

– עימדו על הטבע בקטע וכיצד הוא מעוצב.

– איך נוצרת האווירה בקטע הנתון?

– עימדו על אמצעים ספרותיים בקטע הנתון.

– מהי תגובתכם האישית לקטע הנתון?

מוריד הגשם

- ב-1942 עשיתי עגול ולא יצאתי ממנו עד שלא ירדו גשמים.
אותו יום הוצפו בתים ושני אנשים כמעט טבעו.
באתי הביתה ואמרתי: זה אני מוריד הגשם. 5
- נתן לי אבי סטירת לחי ואמר: זה אני מוריד הסטיכה.
- שבוע לאחר מכן עמדתי לשוא עד הצהריים.
באו יונים והגו עלי אהבה.
- 10 למחרת הלכתי לבית הספר כשעני מבקש רעידת אדמה ומוכן להתפטר על לקוי חמה, באתי והנה השמש נצב בשער ומסביב דממה. לא מורים ולא חמורים, אמר השמש במין זמר והחל רוקד עם המטאטא. שביתה.
- 15 בצהרי היום באתי הביתה ואמרתי: זה אני מביא השביתה.
שאלני אבא: וכסף יכל אתה להביא?
עניתי שכוחי רק בדברים רוחניים.
אותו לילה שמעתי את אבי אומר לאמי: 20
בינו זה לא בדעתו.
- ילד הייתי ולא ירדתי לסוף דבריו אך קסם המלים שמור עמי עד היום הזה.

מתוך: אהרון אלמוג, רקוויאם לזונה (1983)

– דונו בקשר שבין כותרת השיר לתוכנו.

– עימדו על אמצעים אומנותיים (שיריים) בשיר.

– מהו לדעתכם המסר של המשורר בשיר זה?

– מהי תגובתכם האישית לשיר?